

handling med de neutrale Lande omarbejdet paa nogle Punkter og derefter enstemmig vedtaget af de allierede og associerede Magter i et Møde den 28. April 1919, samt med nogle faa Ændringer af formel Art optaget i Fredstraktaten med Tyskland af 28. Juni 1919. Angaaende de væsentligste Ændringer kan bemærkes følgende:

Medens i Udkastet af 14. Februar Art. 3 Antallet af de i Raadet repræsenterede Stater var fastsat en Gang for alle, aabner Art. 4 i den endelige Forbundsagt en Adgang til at forøge Antallet baade af de faste og af de af Delegeretforsamlingen udpegede Medlemmer af Raadet. Endnu vigtigere er den nye Regel i Art. 4, 5. Stk., hvorefter ethvert Forbundsmedlem, som ikke er repræsenteret i Raadet, skal indbydes til at sende en Repræsentant, der skal *deftage som Medlem af Raadet* ved Behandlingen af Spørgsmaal, som særlig berører vedkommende Forbundsmedlems Interesser. Medens Forbundets Generalsekretær ifølge det første Udkasts Art. 5 skulde vælges udelukkende af Raadet, kræves efter den endelige Formulering Art. 6 et Samtykke af Delegeretforsamlingens Flertal. Betingelserne for de neutrale Staters Optagelse i det oprindelige Udkasts Art. 7 er, som nedenfor anført, bleven gjort noget lempeligere. Det fra forskellige Sider indenfor de neutrale Lande med Styrke fremsatte Ønske om obligatorisk Voldgift, i alt Fald med Hensyn til Spørgsmaal af retlig Art, blev ganske vist ikke imødekommet. Dog indeholder den endelige Tekst i Art. 13, 1. Stk. en Forpligtelse for Forbundets Medlemmer til at lade Spørgsmaal, som de anser for egnet til at underkastes Voldgift, og som ikke kan blive tilfredsstillende ordnet ad diplomatisk Vej, afgøre ved Voldgift, og Artiklens 2. Stykke fremhæver udtrykkeligt en Række Spørgsmaal, som erklæres at høre til dem, der »i Almindelighed« er egnet til at gøres til Genstand for Voldgift. En Forbedring tilsigter ogsaa den nye Bestemmelse i Art. 14, hvorefter Raadet eller Delegeretforsamlingen kan fore-

lægge den faste mellemfolkelige Domstol Stridigheder til Udtalelse.

Endvidere maa det betegnes som en vigtig Forbedring, at Art. 15, sidste Stykke, under visse Betingelser giver Delegeretforsamlingens Beretning den samme bindende Virkning, som en enstemmig Beretning af Raadet har i Henhold til Artiklens 6. Stykke. Og medens der efter Udkastet af 14. Februar i dette Tilfælde maatte kræves Enstemmighed, er det efter den endelige Formulering tilstrækkeligt, at der foreligger Tilslutning fra Repræsentanterne for de Forbundsmedlemmer, der er repræsenteret i Raadet, og af et Flertal af de andre Forbundsmedlemmer, med Undtagelse, i begge Tilfælde, af Repræsentanter for de stridende Parter. Ad denne Vej vil der være en Mulighed for i stort Omfang at lade Delegeretforsamlingens Behandling af mellemfolkelige Stridigheder træde i Stedet for Raadets, hvorved en større Alsidighed og Hensyntagen til Grundsætningen om Staternes Ligeberettigelse kan tilvejebringes. I samme Artikels 8. Stykke er fremdeles tilføjet en Bestemmelse til Betyggelse af de enkelte Forbundsmedlemmers Autonomi, nemlig at Raadet, dersom Striden angaar et Spørgsmaal, som efter mellemfolkelig Ret alene henhører under en af de stridende Parters egen Jurisdiktion, skal nøjes med at fastslaa dette Forhold i sin Beretning uden at foreslaa nogen Løsning.

I den endelige Tekst af Art. 16 blev det udtrykt noget skarpere, at Raadet alene kan anbefale (*recommander*) Forbundsmedlemmerne, med hvilke Militærstyrker de skal medvirke ved den mellemfolkelige Retshaandhævelse, og Artiklens 3. Stykke imødekommer de tidligere nævnte, særlig fra norsk og spansk Side fremhævede forfatningsmæssige Betænkeligheder med Hensyn til Indrømmelse af Passageret, ved at begrænse Forbundsmedlemmernes Pligt til at »tage de nødvendige Skridt« til at lette Passagen gennem deres Omraade. Hvor der forfatningsmæssig kræves Rigsdagens Samtykke til en saadan Tilladelse,